

3. Část z celku, genitivity a přivlastňování II

13.3.2019

1. Část z celku

Části z celku typu “dva z nás, polovina z vás, většina z nich” se tvoří pomocí daného zájmena a přivlastňovací přípony.

P1 “dva z nás” *iki-miz* “tři z nich” *üç-ü*
“polovina z nich” (*onların*) *yarısı* “většina z vás” *çoğunuz*

Zatímco *bütün* “všichni, celý” stojí v pozici modifikátoru (~příd. jména), pokud chceme vyjádřit např. „my všichni“ použijeme zájmeno *hepsi*. Zájmeno *tüm* se používá podobně jako *bütün* jak ve významu „celý“, tak i „všichni“.

	tvar	význam
1pl	<i>hepimiz</i>	my všichni
2pl	<i>hepiniz</i>	vy všichni
3pl	<i>hepsi</i>	oni všichni

2. Dvojitý izafet

U zájmen *biri*, *kimi* se objevuje dvojitý izafet ve stejném významu.

P2 “jeden z...” ... *bir-i* “jeden z...” ...*biri-si*
“někteří z...” ... *kim-i* “někteří z...” ...*kimi-si*

Ojediněle je možné vidět dvojitý izafet i na podstatných jménech (*aşkısı*, *canısı*, *Rabbisi*) – vyjadřuje potom větší citové zabarvení.

P3 *Ama aşkısı, her zaman buluştuğumuz yerdeyim.*
„Ale láskoo, jsem tam, kde se vždycky setkáváme.“

3. *Diğer / öteki / öbür; başka; farklı*

Tyto tři skupiny se často pletou, *diğer* “(ten) druhý, ostatní, (en: the other)” - vždy jde tedy o výběr z pevně dané množiny. *Öteki* a *öbür* jsou méně frekventovaná synonyma k *diğer*. *Başka* se používá ve významu „jiný, další“. *Farklı* spíše ve významu „jiný, odlišný, rozdílný“.

P4 *Diğer kazak ne kadar?*
„Ten druhý svetr je za kolik?“

P5 *Diğerlerini gördüm.*
„Viděl jsem ostatní.“

P6 *Başka ne var?*
„Co máte ještě jiného?“/„Máte něco dalšího?“

P7 *Başka kazak var mı?*
„Máte nějaký jiný (další) svetr?“ (např. když je ve svetrů díra)

P8 *Farklı kazak var mı?*
„Máte nějaký trochu jiný (odlišný) svetr?“ (např. jinou barvu)

Başka se nadále používá jako záložka, která se pojí s ablativem, ve významu „kromě, mimo, vyjma“.

P9 *Bundan başka bir kazak var mı?*
„Máte nějaký svetr mimo tento?“

vb. (ve başkası) “aj. (a jiné)“